

GẶP LẦN CUỐI - Kiều Mỹ Duyên

Trời nóng như lửa, chúng tôi đến thăm giáo sư Nguyễn Thanh Liêm ở thành phố Santa Ana, phu nhân giáo sư mở cửa với nụ cười thật tươi. Bà mời chúng tôi ngồi, giáo sư ngồi sẵn ở phòng khách, ông có vẻ mệt. Mệt vì bệnh và cũng có thể mệt vì sức nóng bên ngoài, dù lối đi vào nhà phủ rạp lá cây, xung quanh nhà có nhiều cây xanh, trong nhà có quạt máy nhưng vẫn nóng. Có lẽ vì mái nhà thấp cho nên sức nóng phủ khắp nơi. Phu nhân giáo sư đưa chúng tôi đi một vòng trong nhà, phòng nào cũng chứa nhiều sách, chỗ nào cũng sách vở từ phòng khách đến phòng ngủ. Sách nhiều đến độ nếu có động đất xảy ra, sách đổ ra sẽ chặn cả lối đi.

Giáo sư Liêm có vẻ mệt mỏi, giọng nói rất thấp, những ngày không bệnh ông cũng không bao giờ nói lớn tiếng với bất cứ một người nào, thái độ điềm đạm khiêm tốn làm cho ai gặp ông cũng có cảm tình với ông. Tôi đã phỏng vấn ông nhiều lần với nhiều đề tài khác nhau.

Trong lúc tôi nói chuyện với giáo sư Liêm thì phu nhân của ông soạn một số giấy tờ về nhà cửa để cho tôi xem.

Giáo sư Liêm nói:

- Khi chúng tôi nói muốn bán Mobile home này thì Việt Hải nói nên nhờ cô giúp dùm.

Tôi hỏi:

- Sau khi giáo sư bán Mobile home này thì gia đình dời về đâu?

Phu nhân ông nói :

- Về chỗ khác cũng gần ở đây nhưng rộng hơn, và mát mẻ hơn.

Tôi đề nghị nên dời tất cả đồ đạc đi nơi khác, để khách đến xem họ cảm thấy có cảm tình với nhà thì mới bán được.

Phu nhân giáo sư nói:

- Vậy thì đợi đến tháng 9.

Những người cao niên thường mua Mobile home gần Little Saigon, đa số nhà không có máy lạnh, chủ Mobile home phải mượn đất. Xung quanh Little Saigon nếu là cao niên thì trả tiền mượn đất rẻ hơn người nhỏ tuổi. Rẻ nhưng cũng phải trên dưới \$1000 một tháng nhưng đến lúc nào đó chủ đất bán đất thì người chủ Mobile home phải dọn đi, người cao niên cũng vậy. Những người lớn tuổi thì muốn mua Mobile home gần Little Saigon để đến nhà thờ, chùa, chợ v.v. nên giá Mobile home càng ngày càng cao và tiền mượn đất cũng thế.

Tôi quen ông bà giáo sư Nguyễn Thanh Liêm qua những sinh hoạt cộng đồng như ra mắt sách, nhạc thính phòng ở Viện Việt Học, những sinh hoạt của Lê văn Duyệt Foundation. Tôi không biết giáo sư Nguyễn Thanh Liêm có bao nhiêu con gái, con trai, cháu nội, cháu ngoại chỉ biết là ông làm việc văn hóa rất nhiều, ông viết sách, in sách ... Sách "Sự Thật Đời Tôi" được ra mắt ở Westminster và anh em trong ban tổ chức nói, vì sức khỏe của giáo sư không được tốt cho nên phải mừng sinh nhật sớm hơn, đáng lẽ đúng ngày phải đợi đến tháng 11/2016.

Tôi cảm thấy giáo sư Liêm đã yếu cho nên nói với chính mình là ngày ra mắt sách của giáo sư thế nào tôi cũng đến.

Buổi gặp gỡ với giáo sư Liêm và phu nhân của ông, chỉ kéo dài 30 phút chúng tôi phải ra về để cho giáo sư nghỉ ngơi.

Hoa chụp hình nhà của giáo sư, tôi thích nhất là những chùm cây ở lối đi, xanh mướt, trước nhà cũng rợp bóng cây xanh. Tôi nói với cháu Hoa:

- Nhà nóng quá, cô lo cho sức khỏe của giáo sư, phải chi ông bà dời về một nơi mát mẻ hơn thì tốt quá.

Hai ngày sau, ở buổi ra mắt sách, bà con đến rất đông, đủ mặt văn võ bá quan, những người thương mến giáo sư đều có mặt. Giáo sư không ngồi nơi bàn để sách để ký tên, không ai được có chữ ký của ông trong sách, tôi cũng vậy, thôi đành vậy!

Hôm ấy niềm vui hiện trên đôi mắt của giáo sư, nhưng ông không cười, ngồi vẫn thẳng lưng, tôi như thâm:

- Giáo sư lớn tuổi, đang mệt mà phải ngồi từ giờ này sang giờ khác, tội nghiệp quá!

Ngày hôm sau, kỹ sư Thân Trần, đến thăm tôi và nói:

- Trước khi thăm giáo sư Liêm, con thăm cô, xem có thể giúp được gì cho giáo sư thì con sẽ làm.

Thân, một người trẻ, chủ trang Sức Mạnh Cộng đồng, tôi nói:

- Người lớn tuổi mong vào người trẻ cố gắng lên.

Tôi nhớ lâu lắm rồi, khi Việt Hải mời đến dùng cơm tối ở nhà một người thân trong nhóm của Việt Hải, giáo sư Liêm ngồi ở đầu bàn, ông bao giờ cũng ít hỏi, thường thì chỉ trả lời. Chúng tôi ngồi ở trong vườn sau dưới một gốc cây cổ thụ, giáo sư Liêm là người lớn tuổi nhất, nhưng ít nói nhất, những người trẻ nói nhiều nhất, nói đủ thứ đề tài từ văn nghệ đến chính trị văn hóa ... Tôi nhắc nhở đến sức khỏe của anh chị em, của giáo sư Liêm, của Việt Hải, Anh Bằng, nhạc sĩ Lam Phương. Đi đâu cũng vậy, đề tài sức khỏe là của tôi. Có lẽ vì tôi thường xuyên đến các viện dưỡng lão nên gặp người bệnh hôm nay ngày mai không gặp nữa, bởi vì họ đã ra đi.

Giáo sư Liêm ơi, tôi không ngờ giáo sư đi sớm quá, tôi cứ nghĩ người tốt và làm việc văn hóa tích cực như ông phải sống lâu lâu để diu dặt thế hệ sau. Nếu biết ông đi nhanh như thế, chúng tôi sẽ ở nhà ông lâu hơn, nói chuyện nhiều hơn, nhưng...

Buổi tối về nhà, đọc email của Thân Trần thật ngắn:

- Cô ơi, giáo sư Liêm đi rồi, buồn quá!

Chưa bao giờ Thân viết email cho tôi mà ngắn như thế.

Tôi cầu nguyện cho giáo sư Liêm, bằng hữu của tôi cầu nguyện cho giáo sư Liêm sớm về cõi Niết Bàn, và cũng cầu nguyện cho người ở lại bình yên.

KIỀU MỸ DUYÊN